

QÜESTIONS D'INTERÈS SOBRE L'ACTUAL CRISI ECONÒMICA I FINANCERA

Actualment ens trobem immersos en una greu crisi econòmica global. Aquesta situació està afectant molt seriosament als fonaments del sistema productiu i del sistema financer de l'economia. Per aquesta causa, hem considerat d'interès, en aquests moments, explicar, informar i aclarir els dubtes sobre un seguit de qüestions econòmiques i financeres, a més de comentar els mecanismes de protecció dels quals disposen els estalviadors i els inversors a l'Estat espanyol.

1. Què passa si fa fallida el banc o caixa del meu fons d'inversió o del meu pla de pensions?

La Llei de plans i fons de pensions distingeix entre entitat gestora (que gestiona el patrimoni del fons) i entitat dipositària (que custodia el patrimoni del fons). L'estalviador-inversor està protegit, ocorri el que ocorri a qualsevol d'ambdues. Hi ha independència jurídica entre la gestora i l'entitat financera. Passi el que passi al banc o caixa del que depèn la gestora, els actius del fons -l'estalvi dels partícips- resta fora de perill. En el cas de fallida d'una entitat financera, ja sia banc o caixa, el patrimoni dels seus fons d'inversió i dels seus plans de pensions és independent de l'entitat financera.

2. Què passa si tinc un fons garantit i fa fallida el banc que cobreix aquesta garantia?

És una de les situacions més compromeses que té un inversor-estalviador, en ser els mateixos bancs o caixes propietaris de la gestora que actuen com

a contrapart dels fons garantits. Encara així, molts d'aquests productes garantits tenen altra entitat com a segona garantia.

3. Què passa si fa fallida el banc o caixa on un client té dipositades les seves accions o un altre tipus de valors?

En principi no succeiria res, ja que el banc únicament actua com dipositari dels valors, el client n'és el titular. En cas que el banc o caixa no pugui retornar a l'inversor-estalviador aquests títols, el Fondo de Garantía de Depósitos (FGD) li compensaria amb un màxim de 100.000 euros.

4. Què passa si la gestora del meu fons d'inversió o del meu pla de pensions canvia de mans?

Independentment de l'operació, els meus diners no es veuran afectats, ja que passarà a ser gestionat per una altra entitat gestora. A més, la Comisión Nacional del Mercado de Valores (CNMV) estableix que els estalviadors estaran informats en tot moment dels canvis dels nous gestors i de la seva política d'inversió; a més, tindran l'oportunitat de sortir dels fons d'inversió sense haver de pagar comissió de reemborsament.

5. Què succeeix si la meva gestora es declara insolvent?

En aquesta situació, la CNMV o la Dirección General de Seguros y Fondos de Pensiones (DGS) liquida tots els fons o plans de pensions de la societat, retornant a cada estalviador allò que és seu.

6. Què succeeix si el meu fons o pla inverteix en actius danyats per la crisi?

És el risc que tenen els partícips; una decisió errònia del gestor repercuteix en el partípic i en el seu patrimoni. Per aquest motiu, és molt important que les gestores comptin amb equips professionals de gestió de riscos, que tractin d'evitar que els fons es vegin afectats greument per la crisi

financera. A més, segons el perfil de l'inversor-estalviador, hi ha diferents productes en funció del grau de risc que es desitgi assumir.

7. Qui mesura la qualitat dels actius d'un fons o d'un pla de pensions?

Són les agències de rating, com Moody's o Fitch. Aquestes qualifiquen el risc del deute d'un determinat emissor en funció del seu grau d'endeutament i capacitat de pagament. Habitualment, els títols que reben la qualificació més elevada i contenen el menor risc d'inversió es coneixen com AAA. Els fons i plans que tenen en les seves carteres actius qualificats com AAA són aquells on el perfil d'inversor-estalviador és conservador-prudent.

8. Què succeeix quan fa fallida una companyia d'assegurances?

El sector compta amb el Consorcio de Compensación de Seguros (CCS), un organisme autònom integrat en el Ministerio de Economía, al qual la DGS encomana la liquidació de l'asseguradora insolvent. Quan una entitat fa fallida, l'Administració propicia la seva adquisició total o parcial per part d'altra entitat, de manera que l'assegurat pot passar a ser client de la compradora.

9. Tinc una assegurança de vida, què succeeix amb els meus diners si la companyia fa fallida?

El CCS valora l'actiu, li aplica millores en la seva valoració i tracta d'acostar-se el més possible a una xifra que permeti retornar als assegurats el 100% del seu crèdit. Si les millores introduïdes no es compleixen al materialitzar les inversions en el procés de liquidació, aquesta institució disposa d'unes reserves de 1.400 milions d'euros per a cobrir la diferència. Per tant, la legislació asseguradora no fixa la restitució d'un import concret, sinó que l'assegurat rep el percentatge del deute que es determina en el procés de

liquidació de cada entitat.

10. Què succeeix amb l'assegurança de la meva llar o del meu cotxe?

En tractar-se de pòlisses d'assegurances que es paguen anualment, el CCS retornarà la part de la prima no consumida. Si vàrem pagar al gener i la fallida es produeix a l'abril, el CCS ens retornarà la prima que va des d'abril a desembre. El mateix succeeix amb les assegurances de vida que cobreixen riscos com mort o incapacitat.

11. Si una entitat financera, ja sigui banc o caixa, fa fallida o es troba en dificultats greus, com estan protegits els diners dipositats pels estalviadors?

Existeix un fons de garantia que respon pels dipòsits i pels valors o altres instruments financers que s'hagin confiat a l'entitat. El FGD és el fons que respon per la fallida dels bancs, caixes d'estalvis i cooperatives de crèdit.

12. Quant cobreix aquests fons de garantia de dipòsits?

La normativa actual contempla la restitució de fins a un màxim de 100.000 euros per titular, entitat i tipus de compte per als dipòsits i valors. Si un estalviador té un dipòsit i un compte de valors en la mateixa entitat, podria rebre com a màxim 200.000 euros.

13. Què succeeix si el compte o el dipòsit té més d'un titular?

La quantitat dipositada es divideix entre el nombre de titulars, cadascun dels quals rebrà fins a un màxim de 100.000 euros.

14. Si un matrimoni és titular conjuntament d'un compte, és rellevant el règim de tinença de béns?

És indiferent, pot ser de ganancials o de separació de béns.

15. Si la meva entitat financera entra en crisi, què succeeix amb la meva hipoteca?

He de seguir pagant-la, encara que ara estigui administrada per una altra institució, o hagi estat absorbida per un altre banc o caixa. La fallida d'una entitat financera no anul·la els deutes que es tinguin contrets amb ella.

Barcelona, 6 de novembre de 2008

Antonio Sánchez Sánchez

CEMICAL